

Η ΦΥΣΙΣ

ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΙΚΟΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤ' ΕΙΚΟΝΩΝ

ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ - ΘΕΤΙΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΑΙ - ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΑ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ ΕΚΔΟΤΗΣ
Φ. ΠΡΙΝΤΕΖΗΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ

'Οδός 'Αλεξάνδρου Σούτσου ἀριθ. 17, Πάριδος Λυκαβητοῦ.

Συνδρομή Ἑσωτερικοῦ φρ. 12. — Συνδρομή Ἐξωτερικοῦ φρ. 15.

ἜΤΟΣ Γ. ΠΕΡ. Β

ἩΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΤΗ, 10ῃ ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1899

ἈΡΙΘ. 23

Ο ΖΕΥΣ Ο ΓΙΓΑΣ ΤΩΝ ΚΟΣΜΩΝ

Ὁ γιγαντώδης οὗτος πλανήτης τοῦ συστήματός μας, οὐ-
τινος ἡ διάμετρος ὑπερβαίνει ἑνδεκάκις τὴν διάμετρον τῆς
ἡμετέρας σφαίρας καὶ οὐτινος ὁ ὄγκος εἶναι 1279 φορές
ἀνώτερος τῆς Γῆς, κατέστη ἑσχάτως ἀντικείμενον νέων καὶ
σιβαρῶν μελετῶν ἀπὸ μέρους ὄλων τῶν ἀστρονόμων.

Ὁ κόσμος οὗτος εἶναι ἀληθῶς κολοσσιαῖος, αἱ δὲ ἐν τῇ
ἐπιφανείᾳ αὐτοῦ ὡς καὶ ἐν τῷ κόλπῳ τῆς παμμεγέθους ἀτ-
μοσφαίρας του συμβαίνουσαι κινήσεις εἰσὶ θαυμάσιαι.

Διὰ τὰ λάβη δὲ τις ἰδέαν, δέον νὰ φαντασθῇ ἑαυτὸν πολὺ
πλησίον, ἐπὶ τοῦ πρώτου δορυφόρου του, ὡς ἐν παραδείγματι.
Ἐντεῦθεν παρατηρεῖ τις πελωρίων διαστάσεων σφαῖραν,
140,926 χιλιομέτρων διαμέτρου, ἑνδεκάκις μεγαλειτέραν
τῆς Γῆς.

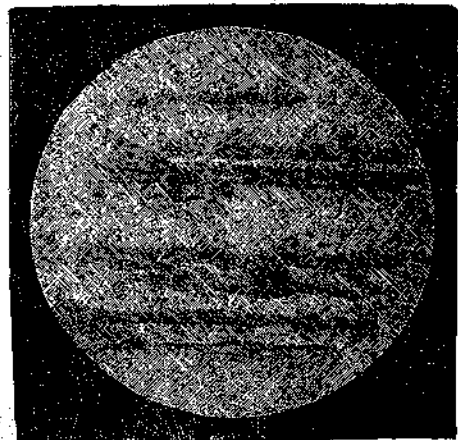
Ἐντεῦθεν αἱ διακυμάνσεις τῆς ἀτμοσφαίρας του δείκνυν-
ται ἐν ὄλῳ αὐτῆς τῷ μεγαλείῳ, καὶ ἴσως μάλιστα ἡ θερ-
μότης τοῦ πλανήτου εἶναι αἰσθητὴ καὶ ἐξασκεῖ ἔτι ἀξιο-
σημειώτων ἐπιρροῶν ἐπὶ τῆς φυσικῆς καταστάσεως τοῦ δο-
ρυφόρου τούτου, ὅπως ἄλλοτε, ὅτε εἰσέτι ὁ Ζεὺς ἦτο ἥλιος
λαμπερός ἐν τῷ κέντρῳ τοῦ συστήματός του.

Ἡ διάμετρος τοῦ Διὸς ὑπερβαίνει τὴν τῆς Γῆς ἐν ἀνα-
λογίᾳ 11,06 πρὸς 1, ὁ ὄγκος αὐτοῦ εἶναι 1279 φορές με-
γαλειτέρος τοῦ τῆς γῆς, ἡ δὲ μάζα του 309 φορές μείζων
τοῦ ἡμετέρου πλανήτου. Τὸ βάρος ἐν τῷ ἰσημερινῷ σχετι-
κῶς πρὸς τὴν γῆν εἶναι περίπου δύο φορές καὶ τέταρτον
μεγαλειτέρον. Τοῦτο ὀφειλόμενον εἰς τὴν σημαντικόνητα τοῦ
μεγέθους τοῦ Διὸς ἔχει μεγίστην σχέσιν πρὸς τὰ ἐπὶ τῆς
εὐρείας ἐπιφανείας του ἐπισυμβαίνοντα φαινόμενα. Ἡ ἀτ-
μόσφαιρα τοῦ Διὸς, ἥς ἡ ὑπαρξίς καὶ ἡ μεγάλη πυκνότης
ἀπεδείχθησαν ὑφ' ὄλων τῶν γενομένων παρατηρήσεων δὲν
δύναται νὰ ὁμοιάζῃ πρὸς τὴν ἡμετέραν! Ἐνταῦθα ἡ ἀτμο-
σφαιρικὴ πίεσις διπλασιάζεται εἰς διαφορὰν ὕψους 5,600
μέτρων. Ἐπὶ τοῦ Διὸς, ἡ ἔντασις τῆς πυκνότητος ἔχει ὡς
ἀποτέλεσμα νὰ ἐλαττώηκατὰ δύο φορές καὶ τέταρτον πε-

ρίπου τὸ μήκος τῆς καθόδου ἀφ' ὕψηλοῦ μέρους, ἤτοι ἡ ἀτ-
μοσφαιρικὴ πίεσις διπλασιάζεται εἰς κατὰ βῆσιν 2,485 μέ-
τρων, ὑποτιθεμένης ἀναλόγου πρὸς τὴν ἡμετέραν ἀτμο-
σφαῖραν.

Ἡ ἀτμόσφαιρα τοῦ Διὸς εἶναι ἀνκμφιβολῶς πολὺ ὕψωμέ-
νη, εἶναι δὲ ἀδύνατον νὰ παρατηρήσῃ τις μετὰ προσοχῆς
τὸν Δία, ἔστω καὶ ἐπὶ τινὰς μόνον ἑβδομάδας, χωρὶς νὰ
πεισθῇ ὅτι αἱ ἐπὶ τοῦ δίσκου του ὑπάρχουσαι νεφροειδεῖς μάζ-
αι ἐνέχουσι συγκριτικὸν πρὸς τὴν ὑπερφυσικὴν ἔκτασιν τῶν
βάθους. Ἡ διαφορὰ τῶν μορφῶν καὶ κινήσεών των, αἱ ποι-
κιλίαι τῆς λαμπρότητος τῶν δορυφόρων κατὰ τὴν διάβασιν

αὐτῶν κατὰ μήκος
τοῦ δίσκου, ὡς καὶ
τῶν σκιῶν αὐτῶν,
ἀποδεικνύουσιν, ὅτι
τὸ βάρος τῆς ἀτμο-
σφαίρας εἶναι συγ-
κριτικὸν πρὸς τὴν
διάμετρον τῶν δο-
ρυφόρων τούτων. Οἱ
δορυφόροι τοῦ Διὸς
ἔχουσι 4 ἴσως 6000
χιλιόμετρα διάμε-
τρον. Ἄπασαι δὲ
αἱ παρατηρήσεις
συμφωνοῦσιν, ὅτι ἡ
ἀτμόσφαιρα τοῦ
Διὸς, ὀρωμένη ἐν-

Ο ΖΕΥΣ

τεῦθεν μόνον διὰ τῶν στρωμάτων τῶν νεφῶν, ὑπολογίζεται
τοῦλάχιστον εἰς τὸ τέταρτον τῶν διαμέτρων τούτων, ἤτοι
πλέον τῶν 1,000 χιλιομέτρων.

Συμπεραίνεται, ὅτι ἡ ἀτμόσφαιρα τοῦ παμμεγέθους τού-
του πλανήτου δὲν δύναται νὰ ἦναι ὁμοία τῆς ἡμετέρας.
Τὸ καταπληκτικὸν βάρος αὐτοῦ πρέπει ν' ἀντισταθμίζεται
ὑπὸ ἀντιρρόπου δυνάμεως καὶ ἡ δύναμις αὕτη θὰ ἦναι βε-
βηχίως ἡ θερμότης. Πιθανολογεῖται, ὅτι ἡ σφαῖρα τοῦ Διὸς
εἶναι εἰσέτι θερμὴ καὶ δὴ βεβαίονται ὑπὸ τῶν ἐπομένων ἐν-
δείξεων.

Ἐδίωξαν νὰ τὴν ἔδω, ἤδη μόνον νὰ παρευρεθῶ εἰς τὰς κινουμένας διὰ τῆς ἐπιρροῆς τῶν χειρῶν τῆς τραπέζας, καὶ ἀνησυχῶν νὰ παρατηρήσω τὰ ἄψυχα ἀντικείμενα, ἵπ-άμενα ἐν τῷ κενῷ καὶ νὰ αἰσθανθῶ εἰς τὴν κόμην μου τὴν πίεσιν τῆς διερχομένης ἐπ' αὐτῆς ρευστῆς χειρὸς, ἴσως δὲ καὶ νὰ ἴδω τὴν ὑπὸ τῆς Εὐσαπίας διατυμpanίζομένην χεῖρα τοῦ John King, τοῦ βασιλέως τῶν Κόσμων.

Τὰ πειράματα εὐτυχῶς θὰ ἐγίνοντο εἰς μέρος καὶ ἐνώπιον προσώπων πλήρους κύρους καὶ ἀκρας ἀθεντικότητος. Ὁ Φλαμμαρίων εἶχεν ἤδη προσδώσει ἅπαντα τὸν σοβαρὸν χαρακτήρα εἰς τὴν περίστασιν καὶ οὐδενὸς εἶχεν ἀμελήσει, ὡς μελετήσωμεν τὰ φαινόμενα μετὰ πάσης προσοχῆς καὶ ἀκριθείας.

Τὴν ἐβδόμην ὥραν εἰσῆλθον εἰς τὴν κατοικίαν τοῦ σοφοῦ ἀστρονόμου, φυσικοῦ, μαθηματικοῦ καὶ γεωλόγου καὶ δὲν ἀποκρίπτω, ὅτι ἠσθάνθημι μικρὰν τινα φρικίαν ἀπὸ τῶν πρώτων μου ἐντυπώσεων. Πρόσωπα τινὰ ἦσαν ἤδη συνηθροισμένα ἐκεῖ. Σένη τις μεγάλης περιουσίας, ἡ Κυρία Ζ... ἐμμανῆς εἰς τὰ μυστήρια τοῦ ἀγνώστου, ὁ κ. de Rochas, διάσημος τις καθηγητῆς τῆς ἱατρικῆς καὶ τινες πνευματισταὶ, μετὰ τῶν ὁποίων καὶ ὁ κ. Βικτωριανὸς Sardou παρεῦρισκοντο εἰς τὴν ὁμήγουρ. Ἡ κυρία Εὐσαπία ἐκάθητο ἐπὶ τὸ ἀνακλίντρο μετὰ τῆς κυρίας Φλαμμαρίωνος. Ἄγει ἡλικίαν τεσσαράκοντα ἐτῶν τὸ πρόσωπόν της, ἐφ' οὗ ἡ εὐλογία ἔχει ἀφήσει τὰ ἴχνη της, φαίνεται, ὅτι ἦτο πολὺ ὠραῖον πρὶν ἢ ἡλικία καὶ τὰ ἔτη ἐπιφέρωσιν τὴν ἀλλοίωσιν του, αἱ δὲ παρειαὶ καὶ τὸ μέτωπόν της φέρουσι χαραγὰς, ἐνῷ οἱ ὀφθαλμοὶ της διατηροῦσιν ἄπασαν τὴν ζωηρότητα καὶ τὴν ἀκμὴν τῆς νεότητος.

Συνομιλοῦμεν ἤδη ἐπὶ ποικίλων ἀντικειμένων, ὁ δὲ κ. Sardou πρωτεύει εἰς τὴν εὐγλωτίαν καὶ τὴν εὐφυίαν καὶ φαίνεται θερμὸς ὄπαδός καὶ μύστις τοῦ πνευματισμοῦ. Ἐν τῷ μετὰ τὸν δράττομαί της εὐκαιρίας νὰ πλησιάσω καὶ συνομιλήσω μετὰ τῆς κυρίας Εὐσαπίας. Τὴν ἐρωτῶ περὶ τῆς ἀρχῆς τῆς «ἐμπνεύσεως της» εἰς τὰ πνευματιστικὰ καὶ δὲν δυσκολεύεται νὰ μοὶ δώσῃ πᾶσαν πληροφορίαν. βαθμηδὸν δὲ μὰς διηγέται μετὰ περισσοῦς θερμότητος τὴν κοπιώδη ἀδύσσειαν τῶν σχέσεων της μετὰ τῶν πνευμάτων. Πᾶς μὴ κάτοχος καλῶς τῆς Ἰταλικῆς γλώσσης, δυσκολεύεται νὰ τὴν ἐνοήσῃ. Ἐν τούτοις ὁμοῦς ζωηρὰ κινήσεις της συνοθεύουσι τὰς ἐκφράσεις της διανοίας καὶ τῶν χειλέων της. Πολλὰ κίς δ' ἐγείρεται, ἐπανακάθηται, συγχινεῖται, ἀναστενάσει, ἱκετεύει, ἐπιπλήττει καὶ συνήθως ἐρωτᾷ: «ἐννοεῖτε; βρῆτε εἰς τὰς σκέψεις μου;» Οὕτω βεβαιώσεται, ὅτι τὴν ἀκούθετε.

Κατὰ γὰρ ἐκ Νεαπόλεως ἐκ πτωχῶν γονέων, ἡ δὲ μήτηρ της ἀπέθανεν ἐν τοκετῷ. Ὁ πατὴρ της ὑπηρετεῖ περὶ τινὶ πλουσίῳ γαιοκτήμονι τῶν περιγύρων καὶ εἶχε δολοφονηθῆ ὑπὸ ληστῶν. Οὕτως ἡ Εὐσαπία μείνασα μόνη ἠνγκάσθη νὰ καταφύγῃ εἰς τὰς ἀγνικὰς, τυχοδιωκτικῶς ζωσά καὶ μόνον ὑπὸ τῶν φιλευσπλαγῶν βοηθημένη, ἄνευ σχεδὸν συγγενῶν, διότι μίξ θεία της, ἀληθῆς μέγαλα, τὴν κακομετεχειρίζετο. Ὅτε ἐφθασε τὴν ἐρηβίαν, ἀκατανόητος κρίσις ἐξεδηλώθη ἐν ἐαυτῇ, τότε δὲ τῇ ἐφάνθησαν αἱ πρῶται ἐκδηλώσεις τῆς μυστηριώδους δυνάμεως, δι' ἧς ἡ φύσις τὴν ἐπρόκειτο καὶ ὡς ὁ Ὀρφεὺς ὑπέτασσε τὴν φύσιν. Ὅτε εἰσῆρχετο ἐν τινὶ δωματίῳ, τραγμοὶ καὶ μορμυρισμοὶ ἠκούοντο, οἱ δὲ συμπατριῶται της, λίαν δευσιδαίμονες ἐθεώρουσαν αὐτὴν ὡς ὑπερφυσικήν. Ἡ φήμη της ὁμοῦς τότε περιωρίζετο τοπικῶς, ἐδέησε δὲ, ἵνα ἀπροσδόκητος περίστασις τὴν ἐπεκτείνει γενικώτερον.

Κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην διάσημος τις σοφὸς, ὁ Damieni, εὐρισκόμενος ἐν Λονδίῳ καὶ βοηθῶν τὸν Γουλιέλμον Crookes εἰς τὰς ἐπιστημονικὰς ἀναζητήσεις του, ἐνθα ἐπὶ τούτῳ εἶχε μεταβῆ, ἐν τινὶ ψυχικῇ ἀνακοινώσει εἰδοποιήθη ὅτι μίκα μικρὰ νεάνις, πεπρωμένη ὑπὸ σπανάκιος μεσαζούσης δυνάμεως καὶ διακινούμενα εἰς Νεάπολιν, τὸν ἀνεμένον ἐκεῖ. Ἐσπευσεν αὐθαρῆ καὶ ἀμέσως ἀνεκάλυψε τὴν Εὐσαπίαν,

ἣν κοινὴ φήμη εἶχεν ἤδη καταστήσει περιλάλητον. Ἐγνωρίθησαν, ἐργάσθησαν, ἐσυνθηκολόγησαν. Ὁ Damieni ἐκάνοισεν, ὑπέταξε καὶ διηύθυνε τὴν ταρμαχὼδὴ ταύτην ἐργασίαν, ἣν ἀμέσως περιέφερε καὶ ἐγνώρισεν ἀπὸ τὴν Εὐρώπῃν. Ἐκτοτε ἡ Εὐσαπία ἀνευρημίσθη.

Μοὶ διηγήθη κλίσιον τὸν θάνατον τοῦ πατρὸς της, εἶτα γελῶσα τὴν ἀπὸ τὴν Εὐρώπῃν περιουσίαν της καὶ ἐμφαντικῶς τὰς μετὰ τῶν διασήμων προσώπων γνωριμίας της.

Μὰς διηγήθη εἶτα χαρακτηριστικὸν ἐπεισόδιόν της μετὰ τῆς κυρίας Crispi, ἣτις προσκαλέσασα ταύτην εἰς τὴν οἰκίαν της, τὴν ἀφῆκε περιμένουσαν μόνην ἐν τῷ προδρόμῳ.

— Ἐλησμόνησα τὸ μανδύλιον μου, λέγει τῷ θυρωρῷ, θυμωθεῖσα καὶ ἀπέρχεται.

Ἡ Κυρία Crispi, τὴν καλεῖ καὶ ἐκ δευτέρου κα' τὴν ἀρτὴν πάλιν ἀναμένουσαν ἐν τινὶ μικρῷ αἰθούσῃ.

Μετὰ πέντε λεπτῶν ἀναμονῆς, ἡ Εὐσαπία ἀνησυχεῖ καὶ ἀπέρχεται.

— Ἐλησμόνησα τὸ ἀνεμιστήριόν μου, εἶπεν.

Ἡ Κυρία Crispi τότε ἀδημονοῦσα νὰ ἴδῃ τὴν Εὐσαπίαν, καλεῖ καὶ ἐκ τρίτου αὐτὴν καὶ τὴν ὑποδέχεται μετὰ πασῶν τῶν τιμῶν εἰς τὸν οὐδὸν τῆς οἰκίας της.

Ἦδη ἡ ἐπίσημος στιγμή πλησιάζει καὶ ἡ συνέλευσις μέλλει ν' ἀρχίσῃ καὶ θὰ εἶχεν ἤδη ἀρχίσει, ἐὰν δὲν μὰς διηγέτο τὸ ἀνωτέρω ἐπεισόδιόν της μετὰ τῆς Κυρίας Crispi.

Μεταβαίνει εἰς τὸ παρακείμενον δωμάτιον, ἐνθα ἐπὶ παροῦσί τῆς Κυρίας Φλαμμαρίωνος ἐξάγει τὴν ἐσθῆτα της καὶ τὸν στηθόδεσμόν της καὶ ἐνδύεται εἶδος ἐλαφροῦ καὶ ἀπλουστεροῦ περιβλήματος, ἵνα καθίσταται μᾶλλον εὐεχέραι καὶ εὐκόλως εἰς τὰς κινήσεις της. Τότε τοποθετεῖται τράπεζά τις τοῦ μαγειρείου ἐν μίξ γωνίᾳ τῆς αἰθούσης, ὅπισθεν δὲ τῆς τραπέζης τίθεται παραπέτασμα καὶ ὅπισθεν τοῦ παραπετάσματος ἐν χώρῳ δύο τετραγωνικῶν μέτρων, μία καθήκλα, μία ἐταίρα καὶ τινὰ μικρὰ ἀντικείμενα, ἐν βιολίον, εἰς κωδωνίσκος, ἐν κλωιδίον μουσικόν, ἅτινα μόνον ὁ κ. Φλαμμαρίων εἶχεν ἀγοράσει ἐκ τῆς ἀγορᾶς, πρὸς ἀσφάλειαν ἐκ πάσης συμπαιγνίας. Οὐδεμίαν δὲ συγκοινωνία φανερὰ ἢ ἀπόκρυφον ὑφίστατο μετὰ τοῦ διαμερίσματος αὐτοῦ ἢ μετὰ τῆς αἰθούσης.

Ἡ Εὐσαπία τότε καθῆται ἐνώπιον τῆς τραπέζης, τὰ νῦτα ἔχουσα ἐστραμμένα πρὸς τὸ παραπέτασμα, δύο δὲ ἄτομα ἐπιφορτισθέντα τὴν ἐπιτήρησιν της ἐτοποθετήθησαν ἐκατέρωθεν αὐτῆς καὶ κατέλαβον ἀμέσως ἀπὸ μίαν χεῖρα τῆς μεταζούσης ὑπὸ ρητὸν ὄρον νὰ μὴ ἐγκαταλείψωσιν αὐτὰς, οὔτε ἐπὶ δευτερολεπτον. Ἄπτονται δὲ διὰ τοῦ μικροῦ δακτύλου οὐτῶς, ὅττε ἡ διὰ τῶν χειρῶν ἐνέργεια ἀποβαίνει ἀδύνατος, διὰ δὲ τῶν ποδῶν τῶν αἰχμαλωτίζουσι τοὺς πόδας τῆς Εὐσαπίας. Τρεῖς ἕτεροι θεαταὶ τετοποθετημένοι περὶ τῆς τραπέζης συμπληροῦσι τὴν «ἀλυστον» κατὰ τὴν παραδεδομένην ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ Mesmer μέθοδον, διὰ τὴν αὐτοκίνητον κίνησιν τῶν τραπέζων. Πάντες δὲ τότε οἱ ἄλλοι ἡμεῖς ἀκίνητοι, ἄφωνοι, ἀνυπόμονοι, ἀναμένοντες τὴν ἐκτύλιξιν τῶν φαινομένων καὶ γεγονότων, ἅτινα ἐν τούτοις δὲν βραδύνουσι νὰ ἐπέλθωσιν.

Ἡ Εὐσαπία κινεῖται ὡς ἡ Πυθώνισσα ἐπὶ τοῦ τρίποδός της καὶ δεικνύται καταπιεζομένη. «Ἡ καρδία μου! ἡ καρδία μου!» ἀνακράζει, ὡς νὰ ἀπέθνησκεν καὶ ἐν ταύτῳ εἰσέρχεται εἰς ἀγωνίαν. Ἐν τούτοις δὲν ἀπόλλυσι τὸ ἀσθηματικὴ συναισθησεως καὶ πραγματικότητος καὶ ἀκολουθεῖ πᾶν ὅτι γίνεται καὶ λέγεται πλησίον αὐτῆς. Κέκτῃται δὲ ἀκατανόητον λεπτότητα ἀντιλήψεως καὶ οὐδὲν τῇ διαφεύγει ἀναγινώσκει ἐντὸς τῶν ὀφθαλμῶν σας τὰς ἀμοιβολίας ἢ ἀνησυχίας, αἵτινες σὰς κατέχουσι καὶ ἀννευρικῆς τις ἀντίθεσις σὰς ἀμφιταλαντεύει, διαλύει αὐτὴν καὶ ἀμέσως προσπαθεῖ καὶ σὰς πείθει, σὰς πράττει καὶ σὰς ἐμπνέει τὴν ποιοῖσθαι ἐν αὐτῇ τῇ ψυχῇ σας. Ἐὰν τούναντιον δὲν πείθειθε διὰ τῆς χάριτός της, δὲν πταίει αὐτή. Ἡ Νεαπολίτις αὕτη γυνὴ εἶναι ὄντως εὐφυστάτη.

Ἐπὶ δύο ὥρας μὰ; ἐβίθισεν ἐν ἀόριστῳ συγχύσει. Ἐν

πρώτοι, ἐν πλήρει φωτὶ, ἡ τράπεζα ἀνηρέθη ἀφ' ἐαυτῆς, ἐγκαταλείπουσα τὸ ἔδαφος, τὸ παραπέτασμα ἀνεπετάσθη ἰσχυρῶς ταυόμενον, δίκαν ἰστίου ἀναπεπαιμένου ὑπὸ τοῦ ἀνέμου, εἶτα δὲ χαμηλωθέντων τῶν λυχνῶν ἐν τῷ ἡμισκύτῳ, ἐβλόμεν φηναστικὰ φαινόμενα. Εἰς τὸ βάθος τοῦ σκοτεινοῦ θαλάμου, αἱ χορδαὶ τοῦ βιολίου ἐπικλλον, ὁ κωδωνίσκος ἔκρουε, τὸ μουσικὸν κλωιδίον ἐστρεφε τὴν λαβίδα του, τὸ τυμπάνιον περιῆλθεν ἀνωθι τῶν κεφαλῶν μας, μετακινοῦν ἐπανελημμένως τὰ πλῆκτρα τοῦ καὶ ἠσθάνθη τότε χεῖρα ψυχρὰν καὶ διολισθαίνουσαν ἐπὶ τῶν ὤμων μου. Κατὰ τὴν στιγμήν ταύτην ἡ κυρία Ζ... ἐξέβαλε κραυγὴν καὶ ἡ χαρὰ ἀνεμιγνύετο μετὰ τῆς ἐκπλήξεως καὶ τῆς φρίκης. ἠσθάνθη καὶ αὕτη ὁμοίαν ἐπαφὴν τῆς ψυχρᾶς χειρὸς. Εἶτα ἠσθάνθη δύναμιν τινα ἐλαφρὰν παρέλκουσαν τὴν γενειάδα μου καὶ αἰφνιδίως μετὰ τοῦτο κατέπεσε ῥιπθὲν ἀοράτως καὶ ἀπροσδοκῆτως, ἀλλ' ἄρκετὰ ἰσχυρῶς ἐπὶ τοῦ προσώπου μου μικρὸν προσκεφάλαιον τοῦ ἀνακλίντρο, ὅπερ μὲ ἐξάλισεν ἐπαισθητῶς καὶ ἐφαντάσθη ταραχὴν φρικώδη ἐπὶ τῆς κρίσεώς μου. Ὁ γείτων μου ἐξ ἀριστερῶν, εἰς ἐκ τῶν διακεκριμένων πνευματιστῶν καὶ εὐφυολόγων τῶν Παρισίων, εὐκρινῶς διέκρινε διὰ μέσου τοῦ παραπετάσματος φάντασμα τι, φέρον τὴν μορφήν «μικροῦς κόρης» ὅπερ βαθμηδὸν ἐξηφανίσθη ὑπὸ τὸ ἔδαφος. Ἐγὼ δυστυχῶς δὲν εἶδα τοιοῦτον τι, ἀλλὰ μοὶ συνέθη περιεργόν τι. Βιβλίον τι, τὸ ὅποτον ἰσχυρῶς ἐκράτουν διὰ τῆς χειρὸς, μοὶ ἀπεσπᾶσθη βί-

— Δοκίμῳ μοὶ λέγει τότε ὁ κ. Βικτωριανὸς Σαρδου, ἐ-εράσαμεν, μοὶ φαίνεται πόψε μίαν ἀξιόλογον συνέλευσιν. Πάντες διετελοῦμεν ἐν συγχύσει μὴ δυνάμενοι νὰ ἐξηγήσωμεν ἐκ τοῦ προχείρου τὰ φαινόμενα ταῦτα. Πλὴν μετ' ὀλίγον ἡ ἐπίρροος κατάστασις τῆς Εὐσαπίας; μὰς ἠνάγκασε πρῶτως νὰ διαλυθῶμεν, μάλιστα δὲ μετεφέρκαμεν συγχρότως αὐτὴν λίαν ἐξησθηνημένην ἐν τῇ ἀμάξῃ της. Ἦτο σχεδὸν ἡ πρώτη ὥρα μετὰ τὸ μεσονύκτιον, πάντες ἐκοιμήοντο ἤδη, αἱ ὁδοὶ ἦσαν σκοτειναί, αἱ καρδίαι ἡμῶν εἰσέτι ὀλίγον ἐπαλλον, ὁ δὲ κ. Σαρδου μὰς διεσκέδαζε καγχαλῶν ἐν τῷ σκύτῳ τῆς πορείας μας.

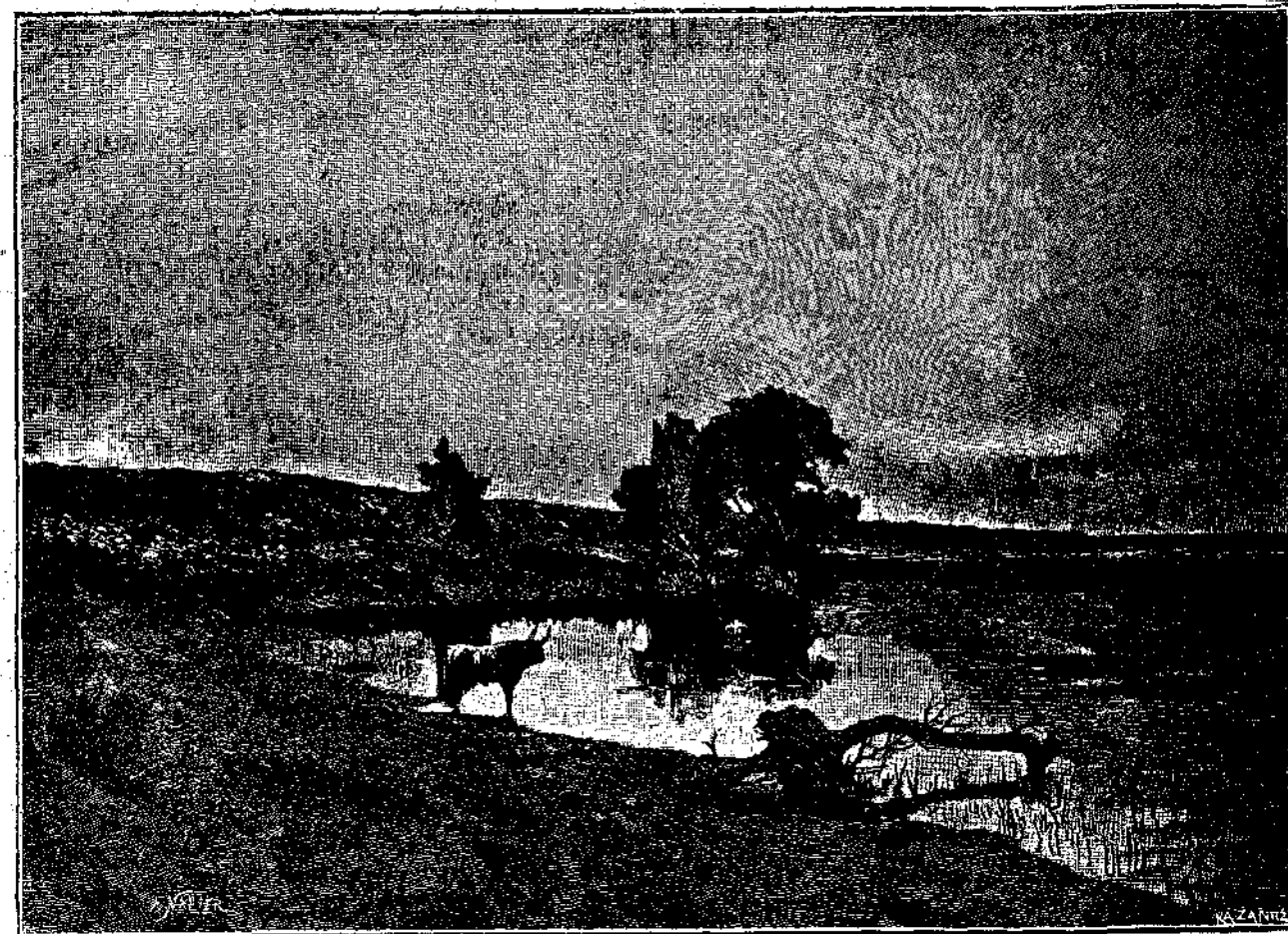
Adolphe Brisson

ΣΙΜΩΝΙΑΔΟΥ Γ. ΒΑΒΙΑΝΟΥ

Η ΠΑΡΑΦΡΟΣΤΗΝ ΕΝ ΤΗ ΚΟΙΝΩΝΙΑ, ΚΑΙ Η ΘΕΡΑΠΕΙΑ ΑΥΤΗΣ

ΜΕΛΕΤΗ ΕΠΙ ΤΗΣ ΣΥΓΧΡΟΝΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΣ

Ἵπάρχει παραφροσύνη παρὰ τοῖς λογικοῖς, ὡς ὕπάρχει λογικὴ παρὰ τοῖς παράφροσι ἐν τῇ οὐτῷ δὴ καλούμενῃ λογικεὺσμένῃ παρανοίᾳ, οἰ-

Ἡ φύσις ἠρεμοῦσα. Ἡ φύσις καθεύδουσα.

αἰως καὶ δυνάμεις τις ἀόρατος καὶ μυστηριώδης ἐπανελημμένως ἀνετίναξε φορὰς τινὰς τὸ κομβίον τοῦ ἐνδύματος μου. Ἐπὶ τέλους ἡ Εὐσαπία ὄλωσ ἐξηγημένη, ὡχρὰ καὶ ἐν ρηγμῷ ἐφαίνετο πάσχουσα καὶ ἀπειλοῦσα κίνδυνον τῆς ζωῆς της. Ἀνύψωσαν τότε τὰ φῶτα καὶ αἱ μορφαί πάντων τῶν παρισταμένων ἐδείκνυν ἴχνη συγχινήσεως καὶ τρόμου, ὅν εἶχον ὑποστῆ. Ὁ καθηγητῆς τοῦ Πανεπιστημίου φαίνεται σοβαρὸς, ὁ κ. Φλαμμαρίων σύννοος, ἡ κυρία Ζ... ὡχρὰ καὶ ὁ ἀριστερὸς γείτων μου λίαν ἀνήτυχος καὶ νευρικός.

τινες καὶ θεωροῦσιν ἐαυτοὺς ἀδικουμένους, ἐν τοῖς φρενοκομείοις, καὶ οἵτινες τοσοῦτον καλῶς ἀποκρῦπτουσιν εἰς τοὺς τυχοῦν ἐπισκέπτας τὸ παραλήρημά των, ὅστε πολλοὶ θεωροῦσιν αὐτοὺς ὡς κακῶς καὶ ἀδικῶς ὄλωσ ἐν τῷ φρενοκομείῳ κρατουμένους. Ἰδέαι, θεσμοὶ, νόμοι, ἔθιμα κρατοῦντα ἢ κρατήσαντα ἐν ταῖς Κοινωνίαις καὶ ἅτινα πολλακῶς καλοῦμεν πλάνας, δὲν εἶναι ἢ παραφροσύναι, πρόσωπα νομιζόμενα μεγαλοφυῆ, ἐξοχα, ἐπιφρέσσαντα αἰῶνας ὄλωσ τὴν ἀνθρωπότητα, ἀποδείκνυνται σήμερον φέροντα ψυχικὰ στίγ-

ΜΑΚΡΟΒΙΟΤΗΣ

Ἴδου μία τελευταία συνταγή τοῦ Ἄγγλου Sir James Sawyer, ἥτις μολονότι μακροσκελής, εἶναι ἐν τούτοις ἀπλουστατή καὶ εὐκόλως δύναται τις νὰ τὴν μεταχειρισθῆ καὶ ἐν ὧρα μάλιστα ταξιδίου.

1. Ὑπνος δὲκπὼ ὧρας τὸ ἡμερονύκτιον.
2. Κλίσις τοῦ σώματος ἐν ὧρα ὕπνου πρὸς τὰ δεξιὰ.
3. Ν' ἀνοίγωνται αἱ θυρίδες τοῦ δωματίου τοῦ ὕπνου.
4. Πρὸ τῆς θύρας νὰ τίθεται ἀλεξινεμον (paravent).
5. Ἡ κλίνη νὰ μὴ ἐφάπτεται τοῦ τοίχου.
6. Χρῆσις λουτροῦ με θερμοκρασίαν τοῦ σώματος ἐκάστην πρωίαν. Ἀποφυγὴ ψυχρολουσιῶν (douches).
7. Γυμναστικὴ πρὸ τοῦ προγεύματος.
8. Χρῆσις κρέατος ὀλίγη καὶ νὰ ᾖ ἐντελῶς ἐψημένον.
9. (διὰ τοὺς ἐρήθρους.) Ἀποφυγὴ γάλακτος.
10. Χρῆσις μεγάλη ὀσπρίων πρὸς τροφοδότησιν τῶν καταστρεπτικῶν κυψελῶν τῶν νοσηρῶν γεννημάτων.
11. Ἀποφυγὴ τῶν ἐνδοξικῶν (intoxicants) δηλητηριωδῶν εἰδῶν, τῶν καταστρεφόντων τὰς κυψέλας.
12. Καθημερινὴ ἐξάσκησις τοῦ σώματος ἐν πλήρει ἀέρι.
13. Ἀπομάκρυνσις τῶν οἰκιακῶν καὶ μὴ ζῶων ἐκ τῶν θαλάμων, διότι ἐνδεχόμενον νὰ φέρωσι νοσηρὰ σπέρματα.
14. Διαβίωσις ὅσα τὸ δυνατόν περισσότερον εἰς τὴν ἐξοχὴν.
15. Πόσις ὕδατος καὶ ἀποφυγὴ τῆς ὑγρασίας καὶ τῶν ὑπονόμων.
16. Ποικιλία ἐνασχολήσεων.
17. Χρῆσις ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν μικρᾶς διακοπῆς ἐργασίας.
18. Περιορισμὸς τῆς φιλοδοξίας.
19. Ἀποφυγὴ εἰ δυνατόν τῆς ἰδιοσυγκρασίας.

Διὰ τῶν μέτρων τούτων δύναται τις νὰ ζήσῃ 100 ἔτη χωρὶς ν' ἀσθενήσῃ, ἀλλ' ἀραγε εἶναι συνταγὴ ἀσφαλῆς; Ἀμφιβάλλομεν. Ἐν τούτοις εἶναι καθ' ὅλας τὰς ἐπόψεις ἀβλαβῆ καὶ ἀναντιρρήτως, ἂν δὲν ἐπιφέρῃ ὠφέλειαν, δὲν δύναται ὅμως νὰ βλάψῃ.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΦΥΣΕΩΣ»

Κ. Κ. Τρίκωμον. Συνδρομὴ ἐλήφθη. Ἀπόδειξις, Ἡμερολόγια καὶ βιβλία ἀπεστάλησαν.—Κ. Τ. Τραπεζοῦντα. Συνδρομὴ ἐλήφθη. Ἡμερολόγια, ἀπόδειξις καὶ ζητούμενα φύλλα οἷος ἀπεστάλησαν.—Α. Ὁ. Πάτρας. Ἐπιστολὴ μετὰ περιεχομένου ἐλήφθη. Γράφομεν.—Π. Π. Port-Toumpsee. Ἐπιστολὴ ἐλήφθη καὶ οἷος ἀπητητήσαμεν. Ἀναμένομεν συντόμως νεωτέραν σας.—Κ. Μ. Κἄϊρον. Σᾶς ἀπητητήσαμεν ἐν δυοῖν ἐπιστολαῖς μας καὶ ἀπεστείλαμεν τ' ἀπαιτούμενα καὶ ζητούμενα, ὡς καὶ Ἡμερολόγια. Ἐνεργήσατε δεόντα καὶ ἀναμένομεν νεωτέραν σας.—Γ. Τ. Σαρφόυντα. Ἐπιστολὴ ἐλήφθη. Ἀπαντᾶ ἀπεστείλαμεν καὶ ἐγράψαμεν.—Σ. Κ. Καριατζῆ. Δελτῆριον ἐλήφθη καὶ ἀναμένομεν ἔμβασμά σας.—Κ. Ν. Πλοιστί. Ἀπορούμεν πολὺ ἐπὶ γραφομένοις. Στείλατε ἀπόδειξιν καὶ ἀπαντήσατε.—Ε. Π. Τ. Τραπεζοῦντα. Ἐπιστολὴ καὶ χρήματα ἐλήφθησαν, συνδρομητικῆς ἐνεργείας.—Α. Κ. Βουκουρέστιον. Συνεστημένη ἐλήφθη. Ἡμερολόγιον ἐστάλη ὁμῖν μετ' ἐπιστολῆς μας.—Κ. Ν. Ἀ. Βάρναν. Δελτῆριον ἐλήφθη. Σειρὰ Ἠγούς οἷος ἐστάλη καὶ οἷος ἐγράψαμεν.—Α. Κ. Καβάλλα. Ἀπορούμεν διὰ γραφομένα σας μετὰ τοσοῦτον καιρὸν. Σᾶς ἐγράψαμεν καὶ ἀναμένομεν συντόμως ἀπάντησίν σας.—Ε. Π. Δ. Λαμίαν. Ἡμερολόγιον οἷος ἀπεστάλη. Ταχυδρομικῶς ἔχετε ἐπιστολήν μας.—Π. Χ. Βατοῦμ. Ἐπιστολὴ μετὰ περιεχομένου ἐλήφθη. Εὐχαριστοῦμεν, οἷος ἐνεγράψαμεν καὶ ἀπητητήσαμεν.—Π. Π. Θήραν. Ἐπιστολὴ καὶ οἷος ἐλήφθη. Εὐχαριστοῦμεν διὰ ἐνθύμησιν. Πίνομεν αὐτὸν εἰς ὑγείαν σας.—Σ. Φ. Γαλάσιον. Ἐπιστολὴ ἐλήφθη καὶ ἠπορήσαμεν διὰ γραφομένα. Γράφομεν ἰδιαιτέρως.—Α. Ἀ. Σάμον. Σᾶς ἀπητητήσαμεν καὶ ἀπεστείλαμεν ἀπόδειξιν, ὡς γράφατε.—Τ. Α. Γούθειον. Ἀπαντήσαμεν, εὐχαριστοῦμεν.—Κ. Κ. Ἀσιούτ. Ἐπιστολὴ ἐλήφθη. Παραγγελλία σας ἐξετελέσθη καὶ ἐγράψαμεν.—Κ. Α. Ο. Μιτ-Γαμν. Συνδρομὴ σας ἐλήφθη. Ἀπόδειξις καὶ Ἡμερολόγιον οἷος ἀπεστάλη.—Γ. Ο. Σμύρνην. Ζητούμενα φύλλα ἐδόθησαν ἀνεψιῶ σας.—Μ. Σ. Σεβαστοπούλιν. Ἐπιστολὴ μετὰ ἀποδείξεως πρακτορείου ἐλήφθη. Γράφομεν.

Le «Journal du Ciel» Cour de Rohan, Paris (10 fr. par an) prête à chacun de ses abonnés une lunette grossissant cinquante fois en diamètre.

ΙΩ. Γ. ΒΛΑΒΙΑΝΟΣ

Ὁ ἡμέτερος φίλος καὶ συνεργάτης κ. Ἰω. Γ. Βλαβιανὸς δικηγόρος καὶ λογογράφος ἐκτίθεται ὡς ὑποψήφιος βουλευτῆς Θήρας, ἀναχωρήσας ἤδη διὰ τὸν προσεχῆ ἐκλογικὸν ἀγῶνα. Εὐχόμεθα αὐτῷ καλὴν ἐπιτυχίαν καὶ ἐλπίζομεν ὅτι οἱ φίλοι Θηραῖοι δὲν θέλουσιν ἀρνηθῆ ψῆφον εἰς ἀγῶνα φιλοπάτριδα, ἐπιστήμονα, φιλόμουσον καὶ φιλοπρόδοον συμπολίτην των, ὅστις πεπεισμεθα θελεῖ ἀντιπροσωπεύσει αὐτοὺς μετὰ ζήλου καὶ ατοργῆς.

ΠΑΡΑΙΟΝΑ

Πολλοὶ τῶν περὶ τὴν ποίησιν ἀσχολουμένων ἀναγνώσαντες τὰ ἐπὶ τοῦ χάρτου παρερριμένα παράπονά μου κατὰ τῆς τύχης, ἐθεώρησαν αὐτὰ οὐχὶ ἀνάξια ποιᾶς τινας προσοχῆς καὶ μὲ ἠνάγκασαν νὰ προβῶ εἰς τὴν δημοσίευσιν αὐτῶν.

Διὰ τῆς συλλογῆς ταύτης, ἥτις οὐδεμίαν ποιητικὴν ἀξίωσιν ἔχει, μῆτηρ τρωθεῖσα διὰ βαρυτάτου ἀλγους, κλαίει παρὰ τὸ πλευρὸν τοῦ τάφου, τοῦ ἀποδιώσσαντος ἀγγέλου τῆς, τῆς μόνης θυγατρὸς τῆς.

Καὶ ὅμως εἶναι τόλμημα καὶ διὰ τὴν τόλμην μου ταύτην ἐλπίζω νὰ τύχῃ τῆς ἐπιεικείας τοῦ κοινού.

Τιμὴ ἐκάστου Σώματος ὠρίσθη: Διὰ μὲν τὸ ἐσωτερικὸν Δρ. 2. Διὰ δὲ τὸ ἐξωτερικὸν Φρ. χρ. 2.

Ἐν Πειραιεὶ τὴν 14 Δεκεμβρίου 1898

Ἑλένη Σ. Φωτιᾶ

BALTIMORE
OYSTER HOUSE RESTAURANT
PHONE MINT 4694

A. J. KOSTA PROPRIETOR

21 Sixth Street SAN FRANCISCO

Εἶναι τὸ μόνον καλεῖτερον ξενοδοχεῖον καὶ ἐστιατόριον ἑλληνικὸν ἐν Ἀγίῳ Φραγκίσκῳ τῆς Ἀμερικῆς. Ἀνοικτὸν καθ' ἑλὴν τὴν νύκτα.

LE PROGRÈS—Η ΠΡΟΟΔΟΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΣ

Ἐκδιδόμενη κατὰ Παρασκευαίην

Γραφεῖα Συντάξεως καὶ Διαχειρίσεως

ὁδὸς Βουλῆς ἀρ. 20 Ἐρ' Ἀθηναίς

Εἶναι τὸ μόνον ἀνεξάρτητον καὶ μετὰ γλαφυρότητος καὶ κριτικῆς ἐκδιδόμενον φύλλον Ἑλληνιστῶν καὶ Γαλλιστῶν ταυτοχρόνως καὶ συνιστῶμεν αὐτὸ πᾶσι τοῖς ἀνεξαρτήτοις καὶ φιλογαλλίους συνδρομηταῖς μῆς.

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ

ΤΗΣ «ΦΥΣΕΩΣ» ΤΟΥ 1899 ΕΤΟΥΣ

Ἐξεδόθη λαμπρὸν, ὠραῖον, τερπνὸν, οἰκογενειακὸν, φιλολογικὸν, εἰκονογραφημένον, ἐν ταύτῳ δὲ χρήσιμον καὶ διδακτικὸν, χάρτεν καὶ μελίρρητον τὸ ἐρετεινὸν Ἡμερολόγιον μας, ὅπερ πωλεῖται ἐν ἅπασιν τοῖς βιβλιοπωλείοις τῶν Ἀθηνῶν καὶ ἐν τοῖς γραφείοις μας, ἀντὶ φρ. 2 ἀπλοῦν καὶ φρ. 3 χρυσοδέτον.

ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΟΝ Ο «ΠΕΡΡΟΣ»

ΚΩΝΣΤΑΝΤ. ΜΠΙΤΣΑΡΑ ΚΑΙ Δ. ΠΕΡΡΟΣ

33 ὁδὸς Εὐαγγελιστρίας, Πλατεία Καλαμῶτου ΑΘΗΝΑΙ

Συνιστῶμεν ἐκθύμως τὸ ὑπὸ τῶν κυρίων Κ. Μπιτσαρᾶ καὶ Δ. Πέρρου εὐδοκίμως διευθυνόμενον ἐστιατόριον, ὡς τὸ μόνον εὐρωπαϊκῶς λειτουργοῦν ἐν Ἀθήναις ὑπὸ πάντας τοὺς ὄρους τῆς τάξεως, καθαριότητος, εὐκοσμίας καὶ ἀκριβείας. Ἐνταῦθα εὐρίσκει τις τροφὴν ἐξαισίαν καὶ λαμπροτάτην μεσλικὰ κατεσκευασμένην ἀρίστης καὶ ἀμέμπτου ποιότητος. Τὸ ξενοδοχεῖον δέχεται καὶ παραγγελίας φαγητῶν καὶ γλυκυσμάτων διαφόρων. Κατασκευάζεται δὲ καὶ χαλβᾶς ἐξαίρετου καὶ ἀπαραμύλλου ἐπιτυχίας. Μία ἐπίσκεψις ἀρκεῖ διὰ νὰ πεισθῇ τις περὶ τῶν ἀνωτέρω.